

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/73/2016
Identifikačné číslo spisu:	4112010889
Dátum vydania rozhodnutia:	04.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4112010889.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému O. P. pre pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. na verejnom zasadnutí konanom 4. apríla 2017 v Bratislave o dovolaní obvineného O. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 13. decembra 2012, sp. zn. 3To/113/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného O. P. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) z 10. októbra 2012, sp. zn. 4T/92/2012, bol obvinený O. P. uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., ktorý spáchal tak, že 1) 21. februára 2012 v čase okolo 15.30 hod. v A. na Q. ulici č. XX vošiel do predajne B. oblečený v červeno-bielej kockovanej bunde s kapucňou na hlave, s tmavými okuliarmi na očiach a hnedou kockovanou šatkou, ktorou mal prekrytú časť tváre vrátane nosa a žiadal peniaze od predavačky X. O., ktorá na jeho výzvu nereagovala, preto obžalovaný pristúpil bližšie k X. O. a priložil jej k sánke predmet pripomínajúci zbraň a opätovne ju požiadal o vydanie peňazí, načo X. O. vybrala zo zásuvky kancelárskeho stola hotovosť vo výške 95 eur, ktorú položila na stôl, predmetnú hotovosť obžalovaný zobral a odišiel z priestorov predajne na neznáme miesto, čím spoločnosti B., s. r. o. so sídlom v N., spôsobil škodu vo výške 95 eur, 2) 25. februára 2012 v čase okolo 01.05 hod. v A. na Q. ulici č. XX vošiel do kasína L. so zahalenou tvárou, majúc pri sebe zbraň nezisteného typu a prinútil barmanku - krupierku H. Q. tým spôsobom, že so zbraňou, ktorú držal v ruke, vyzval H. Q., aby mu vydala peniaze, načo táto vybrala zo zásuvky peňaženku a vydala mu finančnú hotovosť vo výške 584,64 eura a následne s touto hotovosťou utiekol na neznáme miesto, čím spoločnosti Y. s. r. o. so sídlom v S. spôsobil škodu vo výške 584,64 eura, pričom obvinený takto konal napriek tomu, že bol za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Tr. zák. odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2T/88/2010 z 2. februára 2011 na trest odňatia slobody v trvaní tri roky s podmieneným odkladom a probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe na tri roky.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní desať rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu súd uložil povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti Y., s. r. o. škodu vo výške 584,64 eura, pričom so zvyškom nároku na náhradu škody poškodenú obchodnú spoločnosť odkázal podľa § 288 ods. 2 Tr. por. na občianske súdne konanie.

Rozsudok okresného súdu napadol obvinený odvolaním, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 13. decembra 2012, sp. zn. 3To/113/2012, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu podal priamo obvinený O. P. 13. júla 2015 dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr. por., ktoré si pre dovolacie konanie ustanovený obhajca následne v celom osvojil bez toho, aby ich argumentačne doplnil.

Obvinených v odôvodnení dovolania rekapituluje priebeh predchádzajúceho konania a v podstate namieta, že okresný súd nerozhodol podľa § 255 ods. 2 Tr. por. o tom či sa hlavné pojednávanie vykonaná, ak sa neustanovila niektorá predvolaná alebo upovedomená osoba; že nemal byť v súlade so zákonom poučený o svojich právach; že zápisnice z hlavného pojednávania neobsahujú aj prepis otázok jeho obhajcu alebo prokurátora a že jeho konfrontácia so svedkom Q. mala byť vykonaná bez jednoznačného súhlasu tohto svedka. Ďalej namieta, že jeho vyhlásenie nebolo učené v súlade s § 257 Tr. por., výpovede viacerých svedkov z prípravného konania, ktoré boli čítané za účelom odstránenia rozporov podľa § 264 ods. 2 Tr. por., nemajú povahu kontradiktórneho dôkazu a neboli splnené zákonné podmienky pre ich čítanie na hlavnom pojednávaní, svedok S. Q. nebol správne poučený a napokon, že listinné dôkazy v podobe správy KR PZ (č. l. 449) a obsahu pripojeného trestného spisu Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2T/88/2010, neboli na hlavnom pojednávaní vykonané v súlade s § 269 Tr. por.

V ostatnej časti svojho dovolania obvinený s poukazom na výpovede svedkov, najmä P. X. a S. Q., a odvolávajúc sa na zásadu prezumpcie neviny polemizuje s hodnotením dôkazov, na základe ktorého dospeli súdy k záveru o jeho vine, spochybňuje správnosť ich skutkových zistení a namieta, že odôvodnenia rozsudkov sú z pohľadu ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. nepreskúmateľné.

V podstate z týchto dôvodov dovolateľ navrhol, aby dovolací senát vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu a jemu predchádzajúcim rozsudkom okresného súdu bol porušený čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v jeho neprospech, tieto rozhodnutia, ako ja obsahovo nadväzujúce rozhodnutia zrušil a okresnému súdu prikázal vec znova v potrebnom rozsahu prerokovať a rozhodnúť.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že obvineným uplatnené dôvody nie sú dané. Dovolaním napadnuté uznesenie a rozsudok okresného súdu považuje za zákonné a opodstatnené s tým, že konanie im predchádzajúce netrpí žiadnymi právnymi vadami. Zákonne vykonané dôkazy boli podľa prokurátora okresným súdom správne vyhodnotené, jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach, nie jednostranne v neprospech obvineného a rozpory v dokazovaní na hlavnom pojednávaní boli odstránené buď vykonaním iných dôkazov, resp. prečítaním výpovedí svedkov z prípravného konania. Rozsudok okresného súdu obsahuje predpísané zákonné obsahové náležitosti, vrátane uvedenia dôvodu prečo súd nepokladal obhajobu obvineného za vierohodnú a odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia prípustným spôsobom stotožnil s hodnotením dôkazov a skutkovými závermi vyslovenými v rozsudku okresného súdu. K jednotlivým námietkam obvineného týkajúcim sa hlavného pojednávania uviedol, že v zápisnici z hlavného pojednávania nie je potrebné osobitne uvádzať, že sa vykoná aj keď sa naň neustanovia niektoré predvolané alebo upovedomené osoby. Obvinený bol podľa jeho názoru poučený v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 Tr. por. o jeho právach pri vyhlásení o vine, resp. nevine a namietané výsluchy svedkov boli vykonané kontradiktórnym spôsobom, nakoľko boli vykonané za účasti obvineného a jeho obhajcu. K tvrdenému nezákonnému čítaniu výpovede svedka L. Baráta na hlavnom pojednávaní uviedol, že táto výpoveď bola

v súlade so zákonom čítaná podľa § 263 ods.1 Tr. por. a nie podľa ustanovenia § 263 ods. 3 Tr. por., na ktoré v dovolaní poukazuje obvinený. K vznesenej námietke nezákonnosti vykonania listinných dôkazov poznamenal, že ustanovenie § 269 Tr. por. umožňuje súdu vykonať listinný dôkaz čítaním a jeho predložením stranám k nahliadnutiu aj iba v časti a nemusí sa vždy čítať celý obsah listinného dôkazu. Na podklade uvedeného prokurátor navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por., nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom treba k veci uviesť, že podľa § 371 ods. 4, veta prvá Tr. por. dôvody dovolania podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietol ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Vzhľadom na to, že pri zisťovaní dôvodov dovolania najvyšším súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. a nie ich označenie podľa § 371 Tr. por., dovolací súd sa v prvom rade zaoberal tým, či obvineným vytýkané chyby zodpovedajú ním označeným alebo iným dovolacím dôvodom. Dospel pritom k záveru, že vyššie uvedené námietky obvineného týkajúce sa procesného postupu okresného súdu (najmä, že nebol poučený o svojich právach) a zákonnosti vykonaného dokazovania (predovšetkým nespĺnenie podmienok na prečítanie zápisníc o skorších výsluchoch svedkov a nevykonanie listinných dôkazov, na ktorých je založené rozhodnutie), by v prípade ich preukázania mohli naplniť obvineným uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por. Obvinený ale všetky tieto námietky uplatnil prvýkrát až v dovolaní, hoci mu boli nepochybne známe už v pôvodnom konaní. Preto ich v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. nemôže ako dôvod dovolania úspešne použiť [porov. stanovisko najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 11/2016].

Ostatné námietky dovolateľa podradené ním či už pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) alebo g) Tr. por., ktorými spochybňuje správnosť hodnotenia vykonaných dôkazov, sú zjavne skutkovej povahy. Ich podstata totiž spočíva v nestotožnení sa so súdmi zisteným skutkovým stavom, ktoré má svoj základ v odlišnom hodnotení vykonaných dôkazov. Námietky tejto povahy sú však uplatniteľné iba v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., kedy je osobu oprávnenou na podanie dovolania výlučne minister spravodlivosti. Z tohto vyplýva, že tieto námietky vecne nezodpovedajú žiadnemu z dôvodov dovolania uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por., ktoré môže použiť obvinený, a preto sa nimi dovolací súd nezaoberal (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

V tejto súvislosti najvyšší súd opakovane pripomína, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie preto nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa (porov. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 57/2007). Povedané inými slovami dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného

dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. (porov. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Napokon k námietke dovolateľa, že napadnuté uznesenie a krajského súdu a jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu sú nepreskúmateľné, resp. nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnené, treba uviesť, že okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (str. 7 a 8) dostatočne uviedol, o ktoré priame a nepriame dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, a akými úvahami sa pri ich hodnotení správal, včítane tohto, ako sa vyrovnal s obhajobou obvineného. Odvolací súd si reagujúc na námietky obvineného okresným súdom prezentované hodnotenie vykonaných dôkazov a z neho plynúce skutkové zistenia plne osvojil. Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu pritom nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (porov. napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2016, sp. zn. I. ÚS 336/2016).

Dovoláním napadnuté rozhodnutie krajského súdu a jemu predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu tak nemožno považovať za svojvoľné, keďže tieto jasne a zrozumiteľne uvádzajú konkrétne priame a nepriame dôkazy, na podklade ktorých súdy konštatovali vinu dovolateľa, a aj to ako sa vysporiadali s jeho obhajobou. Dovolací sú má za to, že predmetné rozhodnutia poskytl obvinenému adekvátnu súdnu odpoveď na všetky podstatné otázky, ktoré boli v konaní nastolené, pričom právo na spravodlivý proces, ktorého sa dovoľáva, nezahŕňa právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom, resp. predstavou strany trestného konania.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného O. P. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.